

Kamudaki Garibanlar: Genel İdari ve Yardımcı Hizmetler Sınıfı

Hemen her kamu kurumunda, canlı tarih vesikası gibi çalışanlar vardır. En zor ve kıt zamanlardan bugünlere gelişte büyük emekleri ve gayretleri olmuştur. Ağır görevlerin sessiz kahramanları gibi çalışmış; verilen iş gereği kaloriferci, temizlikçi, çaycı, hasta-bakıcı, pansumancı, arşivci, berber, tamirci, evrakçı, mübaşir vb olmuş ve başarmışlardır.

Yardımcı Hizmetler Sınıfından bahsediyorum. Kurumların taşeron personel rahatlığını henüz yaşamadığı dönemlerde, ne kadar burun kıvrılan zor ve sıradan görülen işler varsa, hepsini özveriyle yapmış olan kahramanlardan...

Memurun olmadığı yer ve birimlerde memur gibi çalışması istenmiş, ihtiyaç kalmayınca da sen hizmetlisin denilerek kenarda bırakılmıştır onlar.

Eskiden hastanelere staja giden sağlıkçılara, uygulama eğitimlerini veren, pansuman yapmasını, dikiş atmasını öğreten, yıllanmış tecrübesiyle bilge tavsiyelerde bulunan büyüklerimiz Hizmetli sınıfındaydı. Fiilen hem sağlık hizmetine katılırlar, hem de malzeme hazırlığı ve temizlik gibi diğer işleri de ustaca yaparlardı. Şimdilerde her iş için farklı insanlar istihdam ediliyor.

Okullarda hademelik, bekçilik, kalorifercilik gibi işleri de bu emektar kesim yapıyordu.

Yardımcı Hizmetler sınıfının memur ve amirlerinden en önemli farkı eğitim seviyelerinin düşüklüğüydü. Fakat kurulu düzen, Hindistan'ın kast sistemi gibi çalıştığı için; lise, lisans ve lisans üstü eğitim alsalar da kendilerine ilerleme fırsatı pek verilmedi.

Yardımcı Hizmetlerden sonra ortaya çıkan taşeron personel, sözleşmeli kadroya geçerek daha iyi şartlara ve gelire sahip olabildi. Yardımcı Hizmetler Sınıfı ise joker gibi her işte çalıştırılan ama, çok düşük maaş ve ek ödemeye layık görülen arasatta bir sınıf şeklinde kaldı.

Tarihten gelen bu garibanlık öyküsünü bitirmek için, 2005 yılında Memur Sendikaları ile Hükümet arasında imzalanan Toplu Görüşme Mutabakat Metninde; *“Yardımcı Hizmetler Sınıfında çalışanların öğrenim durumlarına göre bir defaya mahsus olmak üzere sınavsız atanmalarının sağlanması için çalışma yapılacağı”* kararı yazılmış ama nedense uygulanmamıştır.

Eğitimle kendisini geliştirse de, durumunu iyileştirmesine izin verilmeyen bu grup; adeta Devletin yetim bıraktığı garibanlarıdır. Esasen bu sınıfın lağvedilip normal memur kadrolarına alınmaları ve diğer haklara kavuşmaları gerekir.

Yardımcı Hizmetler Sınıfı kadar dramatik olmasa da, Genel İdari Hizmetler sınıfı da memurların mazlum kesimi içinde olmuştur.

Maaş ve ek ödemelerinin düşüklüğü, ek gösterge ve diğer katsayılarının azlığı onları da zor durumda bırakmaktadır.

Genel İdari Hizmetler Sınıfı, Yardımcı Hizmetler Sınıfı ile birlikte kurumların en uzun ve kalıcı görev yapan personelidir. Unvan sahibi memurlar ve amirler gelip giderler. Onlar ise Hancı misali kurumu ayakta tutan, kurumsal kültürün aktarılmasını sağlayan, amirlerine doğal danışmanlık desteğini sürekli veren gizli kahramanlardır.

Görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarının oldukça nadir açılması fırsat eşitliği açısından mahrumiyete neden olmaktadır. Sınavların çok uzun aralıklarda ve kısıtlı sayıda kadrolar için açılması kamu personelinin yatay ve dikey kariyer gelişimini imkansız derecesinde önlemektedir.

Kurumun içinde yetişmiş istekli, ehliyet ve liyakat sahibi personelin, yükselme ve kadro geliştirme yolunun tıkanması, performans düşüklüğüne, mutsuzluğa ve kamu yararına olmayan gelişmelere zemin oluşturmaktadır.

Öte yandan, ehil ve layık olmayan kişilerin hatır ve torpil gücüyle, çoğu kez de vekaleten yapılan atamaları nedeniyle, kurumsal yapıların dejenere olması, kayıp ve kaçakların meydana gelmesi, iş barışının bozulması kaçınılmazdır.

Devleti ve kurumunu önceleyen idarecilerin yerine; kendisini ve kendisini getirenleri önceleyen kifayetsiz muhterisler işbaşına gelince, türlü israf ve hatalı kararlar ile fitne kazanlarının kaynaması engellenemez.

Döner sermaye ödemesi yapan kurumlarda Genel İdari ve Yardımcı Hizmetler sınıfının tavan limitleri aşırı düşük olduğundan, ek puan sağlayan komisyon üyeliği ve diğer işlerinin karşılığını alamazlar.

Emekliliğe esas maaş ve katsayıları da oldukça düşük kaldığından, emekli olmak istemezler, olsalar dahi iyice elden ayaktan düşene kadar çalışmak zorunda kalırlar.

Sonuç olarak; Yardımcı Hizmetler sınıfının iptal edilerek Genel İdari Hizmetler sınıfına alınması, Genel İdari Hizmetlerin maaş katsayı ve ek ödeme limitlerinin yükseltilmesi, ek ödemelerin emekli maaşına yansıtılması, vergi dilimlerinin sabit tutulması, görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarının daha sık ve yeterli kadro sayısı ile yapılması, mahsun ve gariban kamu emekçilerinin ortak dileği ve beklentisidir.

